

Kirkonpalvelija ³ 2002

Jäsenet osallistumaan

Tulopoliittisissa neuvotteluissa alkaa tunnelma tiivistyä. Eri neuvotteluosapuolet tuovat esille tuntejaan miten pitäisi menetellä, olisiko keskitetty vai liittokohtainen sopimus parempi. SVTL:ssä on todettu keskitetyn sopivan meille paremmin. Kannatamme palkkojen korotuksia ennen veronkevennyksiä. Toivottavasti eurolinja olisi riittävän korkea. Mahdollisia liittoeriä kannatamme ja toivomme niillä kohentavamme kirkonpalveluskunnan epäkohtia.

Yhdistyksessä on virinnyt keskustelu kirkonpalveluskunnan eettisistä ohjeista. Olemmehan kohta 70-vuotias yhdistys ja meiltä ne puuttuvat. Mitä ne tulisivat sisältämään: se velvoittaisi meitä oman ammattietiikan pohtimiseen ja luomaan kuvaa ammatillisuudesta kirkonpalveluskunnassa. Eettiset ohjeet tukisivat ammatti-identiteettiä ja ammattiryhmän työskentelyä kirkon töissä. Ne selkiyttäisivät oman ammattialan perustaa, työn sisältöä sekä suhdetta muihin ammattiryhmiin. Ne antaisivat työkaluja ulkoiseen julkisuuskuvaan ja edunvalvontaan. Tähän suunnittelu ja työstämisprosessiin toivon teidän kaikkien osallistuvan. Eettiset ohjeet on tarkoitus saada valmiiksi kesäksi 2004.

Koulutusasiat ovat jälleen ajan-kohtaisia seurakunnissa. Työntekijöillä on oikeus kouluttautua seurakuntien koulutusmäärärahojen puitteissa oman ammattinsa hoitamiseen ja paremman lopputuloksen saamiseen. Kirkon koulutusopas vuodelle 2003 tarjoaakin paljon koulutusmahdollisuuksia, joita eri oppilaitokset tarjoavat kirkonpalveluskunnalle. Merkille pantavaa on ilolla huomata, että suntuion ammattitutkintoon kouluttavat oppilaitokset ovat laajasti esillä.

Suntuion ammattitutkinto koulutus on laajentumassa. Järvenpään seurakunta-opisto aloittaa oppisopimus-koulutuksena ja Turun kristillinen opisto aloittaa myös oppisopimus-koulutuksen. Siis te eteläsuomalaiset ja varsinaissuomalaiset tässä teille mahdollisuus suntuion ammattitutkintoon. PS: SVTL:ssä on vuosittain haettavana koulutusavustusta oman työn jatko-opiskeluun. Käytäkää tätä mahdollisuutta ja anokaa avustusta, kirkonpalvelijoilta on koulutusavustusanomuksia yleensä aika vähän.

Luottamusmiesvaalit on meillä jälleen tänä syksynä. Luottamusmieskausi on poikkeuksellisesti 4-vuotinen. Tällä on tarkoitus yhteinäistää SVTL:n ja AKAVAN luotta-

Seppo Pyykkönen
Puheenjohtaja
Kirkonpalvelijat ry

musmieskaudet. Etsikää keskuudestanne ehdokkaita, jotta kirkonpalveluskunnan edut tulevat tarkoin valvottua. Edunvalvonta asioissa olemme yhdistyksenä ja liittona valmiit toimimaan jäsenistön parhaaksi. Opastamme ja koulutamme luottamusmiehiä. Rohkeasti mukaan. Seurakuntavaalit ovat myös tänä syksynä. Toivottavasti kirkkovaltuutetuiksi tulee sellaisia henkilöitä, jotka katsovat seurakuntatyötä kokonaisvaltaisesti ottaen kirkon kaikki työntekijät tasapuolisesti huomioon.

Hyvät jäsenemme, olkaa kukin omalta osaltanne aktiivisia työssänne ja edunvalvonnassamme.

Hyvää syksyn alkua ja koulutukseen.

Seppo Pyykkönen

Etukannen kuva:
Credo Imagebank: Petri Juntunen.

Taivaallinen Isä. Kuule rukouksemme hyvän tahtosi ja oman lupauksesi mukaan. Me ylistämme sinua siitä, että Poikasi Jeesus Kristus on voittanut synnin ja kuoleman. Kun kuolemamme hetki koittaa, ota meidän luoksesi taivaaseen, jossa ei ole kipua eikä kyyneleitä, vaan loppumaton ilo.

Pirkanmaan alaosaston SYYSRETKI

Aitolahden uudelle kirkolle, Atalaan ma 14.10.2002 klo 18. Käsitellään v. 2001 tilit ja vastuuvapauden myöntäminen tilivelvollisille.

Joukolla mukaan retkelle.

Ilm. Tuomas Leminen 044 744 0049.

Keski-Suomen alaosaston SYYSKOKOUS

Keskiviikkona 16.10.2002 klo 12.00 Kuntoutuskeskus Peurungassa, Laukaassa.

SVTL:stä mukana järjestösihteeri Vuokko Laaksonen. SVTL:n ajankohtaiset kuuluiset.

Tervetuloa.

Toimikunta

Työntekijät tarvitsevat luottamusmiestä

”Emme edes tiedä, kuinka tärkeäksi luottamusmies meidän työpaikalla muodostuu”, näin kertoili minulle eräs kaupan työntekijä muutama vuosi sitten, jolloin tein vuosien 1998-1999 tulopoliittiseen sopimukseen liittyvää tutkimusta luottamusmiesten tehtävien ja aseman muutoksesta.

Mainittu työntekijän lausahdus kertoo osuvasti yhdestä tärkeästä työelämän kehityssuunnasta: luottamusmiehen merkitys turvallisten työsuhteiden puolustajana on muuttumassa entistä tärkeämmäksi. Seurakunnat eivät tee poikkeusta tästä säännöstä. Pikemminkin päinvastoin.

Seurakuntatason neuvottelutoiminnan lisääntyminen ja usein vaikeat työilmapiiriongelmat ovat korostaneet luottamusmiesten työn merkitystä entisestään. Ja niissä seurakunnissa, joissa asiat ovat niin sanotusti hyvin, luottamusmiehel-

le on muodostunut uusi ja vastuullinen työyhteisön kehittäjän, asiantuntijan ja neuvonantajan rooli.

SVTL:llä on tällä hetkellä noin 350 luottamusmiestä eri seurakunnissa varaluottamusmiehet mukaan lukien. Määrä saattaa vaikuttaa suurelta, mutta todellisuudessa luottamusmiesverkostomme ei ole lainkaan niin kattava kuin yleisesti luullaan. Pienten seurakuntien lisäksi myös yllättävän monet keskisuuret seurakunnat, jopa kaupunkiseurakunnat ovat vailla luottamusmiestä. Ja ruotsinkielisissä seurakunnissa luottamusmiehen puuttuminen on enemmän sääntö kuin poikkeus.

Marraskuussa pidettävien luottamusmiesvaalien yhtenä tavoitteena on valita luottamusmies mahdollisimman moneen sellaiseen seurakuntaan, jossa luottamusmiestä ei tällä hetkellä ole. Kukaan ei yllä tähän tavoitteeseen yksin. Ta-

voitteen saavuttaminen edellyttää yksittäisten seurakuntien SVTL:n jäsenten, alueyhdistysten aktiivien ja muiden järjestökonkareiden sekä liiton toimiston hyvää yhteistyötä kristillisessä hengessä.

Luottamusmiehen merkityksestä on syytä muista vielä yksi tärkeä seikka. Virka- ja työehtosopimusten tulkinta- ja soveltamisriitoihin liittyvissä paikallisneuvotteluissa ja ”hieman rakentavimmassa” paikallisissa neuvotteluissa luottamusmiehen rooli on jo kirkon pääsopimuksen mukaan erittäin keskeinen. Siten luottamusmiehen valinta on omalta osaltaan virka- ja työehtosopimuksen soveltamisen yksi edellytys, ainakin sellaisen soveltamisen edellytys, mikä edistää jäsenemme aineellista ja henkistä hyvinvointia.

Sakari Timonen
neuvottelupäällikkö

Hyvät kollegat ja työtoverit Herrassa

Syksyn ruska jälleen levittäytyy eteemme kuumien kesän jälkeen, lähde Raippasillan kupeeseen katsomaan syksyistä merta ja katsomaan valaistua siltaa meren yllä sekä kokemaan kuumia löylyjä. Nyt on mahdollista rauhassa nauttia ja olla hyvän luonnon keskellä ilman kiirettä, pitopöydän ja pehmoisten vuoteitten odotellessa väsynyttä kirkonpalvelijaa. Päivien ohjelma muodostuu alla ilmoitettujen kanssa yhdessä - Mitähän Vesa Mäkelällä on takataskussa - joten tule katsomaan ja virkistymään yhdessä olosta;
joten kutsumme teitä

Kirkonpalvelijat ry Etelä-Pohjanmaan alaoston **Syksyisiin virkistyspäiviin**

Vaasan ruotsal.seurakunnan leirikeskuksesta Alskathemmetissä 7.– 8.10. 2002
Alkaen 16.30 ruokailulla.

Mukana vankilapastori Vesa Mäkelä, sekä SVTL:n edustajat Vuokko Laaksonen ja lakimies Anja Helin. Vapaata seurustelua, saunomista. Majoitus 2 h. huoneissa omin lakanoin, **huom. alaosasto kustantaa** Ilmoitt. 27.9.2002 mennessä Harri Kosolalle puh.050 362 0059.

Toimikunnan puolesta toivottaa Taivaan Isän siunausta, Pojan laskuun.

Harri Kosola, puh.joht.

Eero Polska, sihteeri

Tiiliseinä

Siivoukset tehty, ovet lukittu, valot sammutettu. Nyt on hetki aikaa hengähtää ennen kotiinlähtöä. Istahdan tyhjälle penkille kirkkosaliin. Ympärilläni vallitsee hiljaisuus. Urut ovat vaiti. Puinen risti roikkuu seinällä alttarin takana jyrkänä ja arvokkaana. Saarnatuolissa ei ole saarnaajaa. Salissa eikä koko rakennuksessa ole muita kuin minä. Olen yksin.

Ikkunasta kajastava ilta-auriongsäde tavoittaa edessäni olevan suuren seinän. Se on tehty erikokoisista ja ruskeista, isoista tiilistä. Ajan tuoma patina näkyy niistä. Sileitä, rosoisia, kirkkaita, haalistuneita, hilseileviä, hentoja, voimakkaita. Paikoin laasti on halkeillut ja murentunut.

Johtuneeko pitkästä työpäivästä, hiljaisuudesta vai jostain muusta, mutta kuvittelen näkeväni erilaisia kasvoja seinässä. Eri tiilet tuovat mieleeni erilaisia ihmisiä ja huomaan katselevani työkavereitani. Tuossa tiilessä lähellä lattianrajaa Ulla näkyy laittavan Minnan kanssa uutta vahaa lattiaan. Katseeni siirtyy lä-

helle urkuja ja tiiltä, jossa Lasse intoa täynnä laulattaa ja leikittää lapsikuoroa. Pystyn melkein kuulemaan lasten heleän äänen. Toisaalla Arja ojentaa ruokakassia nuorelle miehelle. Tuolla Timo vie albaa Päiville, nähtävästi riparia varten. Nurkassa olevassa tiilessä Olli valmisteleo huomista saarnaa.

Auringonsäde johdattaa katseeni ikkunan lähellä olevaan tiileen, jossa joukko lapsia ja nuoria ohjaajiansa kanssa valmistelevat joulujuhlaa. Pystyn melkein tuntemaan tuoreen kahvin tuoksun, kun näen Olgan ja Virpin kahvikupposen äärellä. Lähellä alttaria olevassa tiilessä Marja valmistautuu jakamaan ehtoollista J-P:n kanssa. Isossa ja rosoisessa tiilessä näen itseni ja joukon muita vakseja nauramassa ja viettämässä vapaahetkeä.

Hahmotan eri puolella seinää lukemattoman määrän erilaisia ihmisiä erilaisissa tilanteissa. Välillä kaukana toisistaan, välillä lähekkäin. Jokainen omalla paikallaan, silti yhdessä toisten kanssa. Kaikki samalla, tukevalla seinällä. Jokaisen ti-

len ympärillä laasti, joka sitoo ja tukee muita, jotta tiilistä voi muodostua yhtenäinen ja vahva seinä. Mitä tapahtuisi, jos yksikin tiili puuttuisi tuosta seinästä? Tai jos ympäriltämme puuttuisi rakentava ja sitova laasti? Jokaisella tiilellä, kuten työntekijälläkin, on oma paikkansa, tehtävänsä ja vastuunsa. Seinä ei ole ehyt, yhtenäinen ja voimakas, jos siitä puuttuu yksikin palanen. Olkoon se pala millainen tahansa.

Auringonsäteet leikkitelevät seinällä ja tuovat valoa saliin. Hiljaisuus on muuttunut rauhallisuudeksi ja turvallisuudeksi. Vaikka istunkin penkillä yksin, en ole kuitenkaan yksinäinen. Ympärilläni tuossa tiiliseinässä on joukko Harjulaisia, kuka missäkin ja mitä tekemässä. Mieleen muistuu virren sanat: "Yksin emme työtä tee, toinen toista tarvitsee".

Havahdun kännykkäni ääneen. Tekstiviesti kotoa: "Tule jo. Sauna lämpiämässä ja ruoka uunissa." Jätän tiiliseinän ja työkaverit taakseeni, lukitsen viimeisenkin ulkoven ja lähdän kotiin.

**Tampereelta,
Harjun seurakunnasta vaksi-Pia**

Suntion ammattitutkintoon valmistava oppisopimuskoulutus

Suntion ammattitutkintoon (40 ov) tähtäävä koulutus alkaa tammikuussa 2003 oppisopimuskoulutuksena. Tutkinto suoritetaan näyttötutkintona, suoritus aika toukokuuhun 2004 asti.

Koulutus tapahtuu pääosin työssä oppimalla. Koulutukseen sisältyy neljä lähiopetusjaksoa.

Haku aika päättyy 15.11.2002. Koulutukseen valitaan osallistujat hakemuksen ja haastattelun perusteella. Oppisopimuksen edellytyksenä on kokopäivätyö (vähintään 35 h/vko).

Hakulomakkeiden tilaukset ja lisätiedot:
Matti Ijas puh. (02) 4123 738 tai 040 847 6515
sähköposti: matti.ijas@tk-opisto.fi
Hakulomake myös osoitteessa www.tk-opisto.fi

Lustokatu 7, 20380 Turku
puh. (02) 4123 500
fax (02) 4123 600
www.tk-opisto.fi

Kirkonpalvelijat ry:n opinto- ja Koulutuspäivät 2003 pidetään Tampereella 24.-25.6. Osallistumismaksut: kaksi yötä (tulo 23.6.) täysihoito 236 €, yksi yö, täysihoito 185 €, ruokailut 101 €. Kuvassa Tampereen juhlatoimikunnan jäseniä.

Yhdistyksessä tapahtuu

Yhdistyksen hallitus ja työvaliokunta ovat pitäneet kevään ja kesän aikana kokouksia seuraavasti: hallitus 20.5. Helsingissä SVTL:n toimistolla, jossa luovutettiin yhdistyksen alustavat sopimustavoitteet, hyväksyttiin uusia jäsenilmoituksia ja suunniteltiin Tampereen ja Hämeenlinnan kesäpäiviä ja käsiteltiin virka- ja työehtosopimuksia. Työvaliokunnan ja hallituksen kokoukset pidettiin Vaasassa 24.6. joissa käsiteltiin mm. seuraavia asioita: kultaisten ansiomerkkien anomukset, virka- ja työehtosopimuksia ja työvaliokunnalle annettiin tehtäväksi

v. 2004 kesäpäivien ja yhdistyksen 70 vuotisjuhlien järjestelytoimien suunnittelun aloittaminen. Työvaliokunnassa 12.8 Leppävirralla käsiteltiin virka- ja työehtosopimusasioita, yhdistyksen 70 vuotisjuhlien järjestelytoimien suunnittelua. Keskusteltiin paitojen ja juhlakynien pinnattamisesta ja arpajaisista, joiden tuotto tulisi yhdistykselle. Työvaliokunta ja hallitus kokoontuivat 10.9. Tampereella jossa käsiteltiin jo edellä mainittuja asioita sekä informaatiota sääntötyöryhmästä. Hallituksen jäsen Matti Löppönen kertoi vaikeista neuvotteluista sääntötyöryhmän kokouksissa 11.6. ja 14.8. ja tulevasta kokouksesta 16.9. SVTL:n liittohallitus antaa syksyn kuluessa lausuntonsa sääntöuudis-

T A H D O M M E
T A M P E R E
N T A R A
U K A V A T
P Ä I V Ä T
L Ä Ä
R E N T O U T U A
E D U S T A A
!

tusesityksestä ja sen jälkeen sääntöuudistusesitys lähetetään lausuntokierrokselle kaikkiin jäsen- ja alueyhdistyksiin. Yhdistyksen jäsenmäärä oli 31.8. 2398 jäsentä, tänä vuonna ollaan yhdistykseen hyväksytty uusia jäseniä 86.

**Terveisin Kari Hartikainen
sihteeri**

Pyhän kohtaaminen

Symposium hengellisen elämän hoitamisesta työyhteisössä
22.-23.11. Kirkon koulutuskeskuksessa Järvenpäässä

"Työyhteisö – hengellinen yhteisö?" Spiritualiteetin toteuttamisen työkaluja kanavissa. "Pyhiinvaellus", spiritualiteetti muissa kirkkokunnissa. Hengellisten kysymysten kohtaaminen työssä ja työyhteisössä. Paneelikeskustelu, mukana eri työntekijäryhmien edustajia.

Ohjelma osoitteessa www.evl.fi/kk/to/kk.

Symposium on tarkoitettu srk:n kaikille työntekijäryhmille. Osall.maksu 25 €, th. 90 €.

Ilmoitt. 30.9. mennessä: terhi.makelainen@evl.fi puh. (09) 2719 916.

Putiaisen virkapuku

Arvon tirehtöörimme toki muistaa ajan, josta voi jo käyttää määrettä: ennen vanhaan. Silloin papit olivat mustissaan, tärkätyin liperein. Ja mikäpä sen arvokkaampaa olikaan! Sitten tulivat uudet aatteet ja vaatteet. Nykyisin ei Putiainen voi salata silkinohutta ironiaansa, kun papin ylle sakastissa sälytetään mekkoa mekon päälle. Tilanne korostuu vielä, jos sisäilman lämpötila ylittellee kahtakymmentä. Kaikelle on toki selityksensä. On albaa ja stolaa, kasukkaa ja kuvioita riittää. Kas', niissä kun pasteerailee ees ja taas, niin on komeutta ja loistoa.

Kanttorille on koetettu keksiä virkavaatetta, vaan ei ole oikein on-

nistuttu. Se tuttu tumma, mustalla kravatilla. Tilanne on tosin olennaisesti muuttunut. Kun melkein kaikki kanttorit ovat naisia, voisi virka-asuna olla jotain lehtoratiivista, huomiottaen kuitenkin jalkiötyöskentelyyn tarvittavan tilan ja väljyyden. Kuoronjohtaja tarvitsee avarat hihat, mutta kaula-aukossa voi olla vielä körttiläistä kireyttä. Putiainen muistelee ilolla kolleegaansa vuosi kymmenten takaa, joka urkuihin istahdettuaan hellitti vyönsä, riisui takkinsa, laittoi tekohampaansa käsikirjan viereen ja helpottuneena katsoi taskukelloaan.

Kuoroasuissa sitä vasta kirjavuutta riittää! Kamalien kaulusten todelli-

suudesta on jo päästy laajempiin asukokonaisuuksiin, mutta ns. hyvällä maulla ei aina ole ollut parvelle asiaa. Piispoja puetaan tuhansien eurojen kirjokankaisiin. Onneksi sauvoissa ei ole hintalappuja! Loistoa pitää olla ja juhlavuutta, ja liikettä niin, että penkin reunasta on pidettävä kiinni.

Putiaisen leposijan vieressä on seinällä haalistunut taulu, jossa Jeesus kulkee tietä Emmaukseen. Ei albaa, ei stolaa, ei kasukkaa. Tuskin voi ihminen yksinkertaisemmin ja koruttomammin pukeutua. Niin, Jeesus, kuoleman voittaja, Herrojen Herra.

Snap

Eivätkö nämä oikeudet kuulu jokaiselle ihmiselle?

Jokaisella ihmisellä on oikeus mahdollisimman hyvään ja syvään elämään. Jumala-suhteeseen, pyhiin arvoihin, työhön ja lepoon. Itse ansaitsemaansa ansioon. Ehjään perhe-elämään. Hyvään vanhemmuuteen ja lapsuuteen. Omaisuutensa hallintaan. Kunnialliseen maineeseen ja turvallisuuteen.

Nämä kaikki ja paljon muuta ilman kenenkään kademieltä, syytelyitä ja muita irvailuja. Joka näitä asioita kadehtii, niin se olkoon hänen häpeänsä.

Ihmisen arvo ei saa perustua ulkonäköön, ikään sukupuoleen, rotuun, mielipiteisiin tai muihin henkilökohtaisiin ominaisuuksiin

Kiitos Sinulle, joka osaltasi autoit ja vaikutit Kirkonpalvelijat ry:n opinto- ja koulutuspäivien omistamiseen Haasassa 25.-26.6.2002.

**Kirkonpalvelijat ry:n hallitus
Seppo Pyykkönen Kari Hartikainen**

TOIVANEN

Seppo Pyykkönen valittiin puheenjohtajaksi Vaasassa

Kesälaitumet ovat jo takanapäin, saimme nauttia vuosisadan helteisimmästä kesästä ja lämpimästä syyskesästä. Toimintakausi uusine haasteineen on jo täydessä vauhdissa, yhdistyksessä olemme pitäneet suuren joukon kokouksia.

Opinto- ja koulutuspäivät Vaasassa 25.-26.6.2002. Yhdistyksen vuosikokous pidettiin 25.6.2002 Vaasassa. Puheenjohtaja Seppo Pyykkönen luovutti yhdistyksen tunnukset kultaiset ansiomerkit Risto Jokiselle, Riihimäeltä ja Kalervo Pääkölle, Meltosjärveltä.

Vuosikokouksessa hyväksyttiin yhdistyksen vuoden 2001 toimintakertomus ja tilinpäätös, joka oli 27.737,45 mk alijäämäinen. Tilivollisille myönnettiin tili- ja vastuuvapaus vuoden 2001 tilien osalta. Toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 2003 hyväksyttiin.

Yhdistyksen puheenjohtajaksi vuosiksi 2003-2005 valittiin Seppo Pyykkönen Kajaanista, hän on toiminut yhdistyksen puheenjohtajana vuodesta 1994 lähtien.

Hallituksen jäseniksi vuosiksi 2003-2005 valittiin Jouni Honkanen Tervakoskelta, hänen varajäseneksi Ossi Tervonen Espoosta ja Hilka Heliö-Virtanen Ahlaisista, hänen varajäseneksi Osmo Nissi Hämeenlinnasta sekä Heidi Koivikko Pirkkalasta ja hänen varajäseneksi Tuomas Leminen Ikaalisista.

Tilintarkastajina jatkavat HTM-tilintarkastaja Sirpa Koponen ja HTM-tilintarkastaja Kauko Keränen Kuopiosta. Kuluva vuosi on yhdistyksen 68. toimintavuosi. Kirkonpalvelijat ry on perustettu 20.11.1934.

Opinto- ja koulutuspäiville osallistui 165 henkilöä 55 seurakunnasta. Päivien avajaisissa käyttivät puheenpuhe- vuorot puheenjohtaja Seppo Pyyk-

könen, juhlatoimikunnan pj. Matti Pesonen, Piispa Jorma Laulaja, kirkkoherrat Eino Perälä ja Henry Byskata Vaasasta sekä seurakuntayhtymän tervehdyksen toi talousjohtaja Silvo Similä. Vaasan kaupungin tervehtyksen toi hallituksen puheenjohtaja Heikki Kouhi.

Päivien aikana luennottiin mm. omavalvonta / turvallinen ruoka. Aiantuntijana ETM Anneli Koskenkorva ja tämänpäivän uudet av-laitteet ja turvatekniikka. Jai Vision Oy Seppo Aalto.

Kirkonpalvelijan työn ongelma-kohtia selvittelivät totuttuun tapaan sopimusjohtaja Risto Voipio ja toiminnanjohtaja Ritva Rasila. Hyvinvointi seurakuntatyössä. Seurakuntien työympäristö- ja kehittämisoppaan julkistaminen. Työnmittauksesta seurakunnissa puhuttiin kuinka tärkeitä se on, Atop-Teknia Oy, Pekka Paldanius.

Kiertoaajelu Vaasassa kiinnosti ihmisiä, kävimme tutustumassa mm. vanhaan Vaasaan ja Raippaluodon siltaan. Illalla vuosikokouksen jälkeen oli Runon ja musiikin ilta Vaasan kirkossa, jossa esiintyi taidokkaasti Anna-Maija Kuoppala.

Seuraavana aamuna kirkossa pidettiin Messu jossa saarnasi piispa Jorma Laulaja, liturgeina toimivat Eino Perälä ja Henry Byskata. Valokuvauksen ja kirkkokahvien jälkeen pastori Helena Turja piti ansiokkaan luennon kirkollisten esineitten ja värien symboliikasta.

Viimeisenä aiheena päivillämme oli Ikääntyminen muuttuvassa yhteiskunnassa, vanheminen ja ikäsyryntä. Toimittaja Terttu Levonen luennoi tarkkaavasti kuuntelevalle yleisölle ja samalla esitteli kirjaansa "Ikä karttuu - elämä jatkuu". Tampereen juhlatoimikunta toivotti tervetulleeksi Tampereelle 24.-25.6.2003.

Omasta puolestani haluan kiittää näin kirkonpalvelija lehden välityksellä teitä kaikkia osallistujia kesäpäivistämme jonka te teitte mahdolliseksi ja luennoitsijoita sekä juhlatoimikuntaa Vaasassa joka osasi hommansa tyylikkäästi.

Kirkonpalvelija lehden 50. vuosikerta on ensivuonna, tulemme olemaan silloinkin näyttävästi esillä.

Tämänvuotiset opinto- ja koulutuspäivät olivat toiset Vaasassa pidetyt päivät, edellisen kerran koonnuttiin Vaasaan 23.-24.6.1970. Ensi kesänä opinto- ja koulutuspäivät pidetään Tampereella 24.-25.6. ja yhdistyksen 70-vuotisjuhlavuotena kokoonnumme Hämeenlinnaan Hotelli Rantasipi Aulangolle 29.-30.6.2004.

**Terveisin Kari Hartikainen
sihteeri**

ONKO JÄSENYTTESI KUNNOSSA ?

Jos olet vaihtanut työnantajan, oletan muistanut tehdä uuden jäsenmaksunperintäsopimuksen? Maksetut jäsenmaksut ovat ehtona mm. ansiosidonnaisen päivärahan saamiselle.

Ilmoitathan myös äitiys-, ja vanhempainlomasta, hoitovapaasta, pitkäaikaisesta sairaudesta, opiskelusta, asevelvollisuudesta tai muista palkattomista kausista liiton jäsenpalveluun. Näissä em. tapauksissa on myös hoidettava pienimuotoinen jäsenmaksu jäsenyytilille. Jos epäröit, että jäsenyytesi ei ole ajantasalla, ota yhteys jäsenrekisterinhoitajaan, Tuija Eriksson, puh. (09) 2290 0410.

Muistathan ilmoittaa hänelle myös osoitteen- ja nimenmuutokset !

Virkistystä ja palveluksi tulemista

Ammattiyhdistys (ay) - toiminta on kauan katsottu sopimattomaksi vaatimusten esittämiseksi. Palvelijan ei sovi vaatia, kaikkein huonoimmin kirkonpalvelijan. Palvella voi kuitenkin koko sydämeästään ja samalla esittää tavoitteeksi oikeudenmukainen korvaus työstä. Kirkonpalvelijakaan ei tule toimeen pelkällä hengellä.

Jos ajatus ay-toimintaan osallistumisesta kerrassaan sotii sisältä vastaan, niin kakustahan voi nauttia vain osan. Olkoon asian toinen puoli ya-toimintaa, jossa yhteistyössä ja avun antamisen hengessä tavataan samaa työtä tekeviä. Ihmeellisen virkistävää on kokoontua laajemmaltakin alueelta jutustelemaan ja viettämään iltaa kirkonpalvelijoiden tapaamisiin. Kun yksin tekee työtä seurakunnassaan, kokemus siitä, että työn sisältö on joukossa tuttu, luo leppoisan ilmapiiirin.

Forssan seurakunnan leirikeskus Klemelään järjesti Kanta-Hämeen paikallisyhdistyksen pitkäaikainen puheenjohtaja Markus Suonpää monin tavoin runsaat kesäillan istujaiset. Kauniissa elokuun illassa nautimme järvenranta-aunan löylyistä, lämpimästä uimavedestä, nuotion ääressä ja vielä myöhemmin sisätiloissa iltapalasta ja korkeatasoisista musiikkiesityksistä. Säveliä loihdittivat esiin laulajatar Inkeri Suonpää ja viulisti Mare Kutser, molemmat mm. Lounais-Hämeen Musiikkiopiston opettajia. Niin kuin olisimme kotikonsertissa olleet !!

Kun töissä valmistelea messua ja ottaa siihen työnä osaa, on aina tietyllä tavalla varuillaan: meneekö kaikki niin kuin pitää? Senpä takia pikku-messuun osallistuminen kirkonpalvelijoiden tapaamisissa – niin kuin meillä Kanta-Hämeessä on tapana - on kuin itse Rauha. Tulimme kaikki Forssan seurakunnan kirkko-

herra Esa Löytömäen palvelemiksi illan päätteeksi.

Suosittelen Sinullekin, vaikka ay-toiminta tuntuisikin väärän väriseltä puuhalta ja lähetän terveiset täältä Härkätien varresta Lounais-Hämeestä !

Vaan enpä unohda SVTL:n toiminnanjohtaja Ritva Rasilaa, joka myös vieraili tapaamisessamme. Hän kertoi selkeästi päätöksenteosta ja palkkaneuvottelujen kuluista kirkonpalveluskunnan ja työnantajan välillä. Kuka ehtiikään ensimmäisenä käyttää mahdollisuutta soittaa hänelle suoraan, jos on esitettävänä muutos tai lisäys työehtosopimukseen. Välikäsiä ei välttämättä tarvita, kertoi hän – innokas puutarhahaihminen.

Hanna Rajala

Pirkanmaan alaosaston kevätkokous pidettiin Pirkkalassa, Pirkkalan seurakunnan kesäpaikassa Pihlajaniemessä. Viereisessä kuvassa alaosaston puheenjohtaja Tuomas Leminen luovuttaa kultaisen ansiomerkin alaosaston sihteeri Jyri Kauppiselle. Yläkuvassa kokouksen osanottajajoukkoa. Kameran takana oli

Heidi Koivikko, KP:n hallituksen jäsen

Kulttuuri- ja kesäpäivillä kirkonpalvelijoiden esillelaittamina ehdotelma elonkorjuujuhlan erilaiseksi "kirkkokahvitarjoiluksi": syksyn satoa, porkkanasosekeittoa, sämpylöitä ja satasarvisen maitoa.

Vihkiparin pöytä, jossa teemana myös sato ja sinisen sävyt, myös takana oleva ryijy kuuluu osana kattaukseen.

Harrastenäyttelyssä esillä myös upea ruginlapakokkelma.

Tekijät: Rukinlavat ja ryijy; Ilmo Lohvansuu, seurakuntamestari, Asikkalan srk. Astiasto; Terttu Törmä. Kattaus ja esillelaitto; Maija-Liisa ja Eija.

Vuoden 2002 SVTL-päivät Puhjonrannassa Valkealassa 30.8.-1.9.

Seurakuntien Viran- ja toimenhaltijain liiton kulttuuripäivät toi Puhjonrantaan noin 130 kirkon ammattilaista eri puolilta maata.

Joka toinen vuosi eri puolilla maata järjestettävien kulttuuripäivien tarkoituksena on antaa jäsenistölle mahdollisuus tavata toisiaan ja päästä kertomaan toiveistaan suoraan liittonsa keskeisille vaikuttajille.

Kirkko on työpaikkana oman lajisensa eikä työtä seurakunnassa tehdä pelkästään palkan vuoksi,

vaan henkilökohtainen vakaumus on kirkon työssä oleville täyttä totta.

Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, etteivätkö ammattiyhdistysasiat ja edunvalvonta kiinnostaisi myös kirkon ammattilaisia. Kirkolliseen työhön lähtevät rakastavat työtään ja tekevät sitä sydämensä halusta. Mikä voisi olla masentavampaa kuin työyhteisö, jossa toisen työn arvoa ei tunnusteta.

Jäsenet kokoontuivat myös erilaisten asioiden parissa. Keskuste-

luteemat valittiin ajankohtaisten ja kullekin ryhmälle omien tärkeiden aiheiden mukaan kuten;

- alueyhdistysten neuvottelukunnan kokous
- jäsenjärjestöjen ja alueyhdistysten puheenjohtajien ja sihteerien sekä oto-kouluttajien tapaaminen
- ruotsinkielisten jäsenten oma tapaaminen
- opiskelijajäsenten tapaaminen
- eläkeläistapaaminen

Henkilöstöpolitiikka työhyvinvoinnin tukena

Toimiva henkilöstöhallinto on hyvän ja toimivan työyhteisön edellytys seurakunnissa, jotka ovat hyvin työvoimavaltaisia työpaikkoja. N. 60 % käyttömenoista ovat henkilöstömenoja.

Kirkkoa työyhteisönä voi kuvata pelkistetysti vaikkapa näin: Keskiäältään korkea, hyvin koulutettu, naisvaltainen henkilöstö tekee välittömästi ihmisten kanssa kontaktissa tapahtuvaa, vaativaa ja sitoutumista edellyttävää työtä työyhteisössä, jolla on pitkät perinteet niin toiminnallisesti kuin hallinnollisestikin. Tähän tulee vielä lisäksi se, että ”normaaliseurakunnassa” on yleensä yksi tai enintään kaksi henkilöä samalla työalalla ja siitä seuraa ja sitä tukee vallitseva ”solistinen työote”. Näin seurakunnan henkilöstöhallinnolla ja henkilöstöpolitiikalla on vastassaan erityisen vaativa haaste.

Haastetta ei helpota, että seurakunta työnantajana on helposti kasvoton työnantajatoimintojen jakautuessa usealle taholle, jopa seurakunnan ulkopuolelle.

Kirkon sopimusvaltuuskunta on painokkaasti pyrkinyt korostamaan seurakunnan oikeutta ja velvollisuutta työnantajaroolinsa haltuunottamiseen ja vahvistamiseen. Seurakunta on työnantaja. Sen asema ei poikkea missään olennaisessa muistia yhteiskunnan työpaikoista. Henkilöstöpolitiikka on viimekädessä kunkin seurakunnan tai seurakuntayhtymän vastuulla. Tätä tosiasiaa ei muuta se, että henkilöstöpolitiikkaansa toteuttaessaan seurakuntaa ohjaavat ja sitovat monenlaiset sen toimintaa rajaavat normit.

Henkilöstöpolitiikka on seurakuntatyönantajan vastuulla, mutta sen periaatteiden muodostaminen ja käytännön toteuttaminen edellyttävät laajaa ja avointa yhteistyötä myös henkilöstön ja sen edustajien kanssa. Siihen velvoittavat yhteistoimintamenettelyä ja työsuojelua koskevat sopimukset ja säännökset. Ennen kaikkea on muistettava, että tässä asiassa työnantajan ja työntekijäin intressit ovat paljolti yhteneväiset.

Toki työnantaja viime kädessä määrittelee tavoitteet ja toiminnan sisällön sekä osoittaa resurssit. Mutta hyvässä henkilöstöpolitiikassa linjaukset tehdään henkilöstön näkökohtia avoimesti kuullen. Hyvälle henkilöstöhallinnolle ja henkilöstöpolitiikalle voi asettaa monia samanaikaisesti vaativaa ja kannustavaa. Sen tulee olla tasapuolista, oikeudenmukaista, johdonmukaista ja tuleviin muutoksiin varautuvaa. Sen tulee perustua hyvään normistoon ja edistää tavoitteiden asettamista ja asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Sen tulee olla samanaikaisesti vaativaa ja kannustavaa.

Tavoitteena tulisi olla, että henkilöstön osaaminen saadaan seurakunnan käyttöön koko laajuudessaan. Että kokonaisuus olisi suurempi kuin osiensa summa.

Kirkon työntekijöiden keski-ikä on korkea, 46,8 vuotta. Kirkko on henkilöstönsä osalta haasteen edessä. Sen olisi pidettävä nykyiset työntekijänsä mahdollisimman pitkään työkykyisinä ja työssä ja sen on toisaalta pystyttävä rekrytoimaan työmarkkinoilta uusia työntekijöitä eläkkeelle siirtyvien tilalle.

Se merkitsee panostamista työhyvinvoinnin keskeisiin osatekijöihin: tavoitteiden asettamiseen ja toteuttamiseen, terveydestä ja ammattitaidosta sekä työmotivaatiosta huolehtimiseen sekä seurakuntalaisten mahdollisimman hyvään palvelemiseen. Tämän haasteen vastaanottaminen edellyttää seurakunnan sisällä avointa keskustelua ja hyvää yhteistoimintaa sekä työnantajavastuun kantajien kesken, että työnantajan ja työntekijöiden kesken.

On kohtalon kysymys, miten seurakunnissa otetaan vastaan uudet nuoret työntekijät ja panostetaan heidän ”kotouttamiseensa”. Nuoren työntekijän tulo työyhteisöön edellyttää toisaalta satsaamista perehdyttämiseen ja toisaalta tilan antamista sille uudelle osaamiselle, jota uusi työntekijä tuo mukanaan.

Kirkon henkilöstöpolitiikan avainkysymys onkin juuri nyt, että opiskeluunsa sisältyvää työssä oppimisen jaksoa suorittavat sekä ammatin valmistuneet nuoret otetaan tervetulleina työyhteisön jäseniksi. Tämä vaatimus koskee tietysti erityisesti esimiehiä, mutta korostusti myös kaikkia työyhteisön jäseniä.

Sopimusjohtaja Risto Voipio

Kirkonpalvelijat ry:n opinto- ja koulutuspäivät Vaasassa 25.–26.6. 2002.

- RISTIT JA KRUSIFIKSIT
- KIRKKOKYNTTILÄT, KULKUERISTIT, -KYNTTILÄNJALUSTAT
- ACTUS-, KASTE-, MUISTO-, MERKKIPÄIVÄKYNTTILÄT
- EHTOOLLISVÄLINEET, TEKSTIILIT
- EHTOOLLISLEIVÄT - ALKOHOLITON EHTOOLLISVIINI

CROSSPINE KY

VAASANTIE 11, 60100 SEINÄJOKI
PUH./FAX 06-423 2769 GSM 0400 836 768 eija.paavola@jippii.fi

SUNTION AMMATTITUTKINTO

oppisopimuskoulutuksena

Vapaana muutamia oppilaspaikkoja. Ota yhteyttä !

Suunniteltu alkamisaika syksy 2002, päättyy keväällä 2004

Oppisopimusoasioissa ota yhteyttä:
koulutustarkastaja Tapani Rytönen
Keski-Savon Oppimiskeskus
Kuusitie 41, 76120 PIEKSÄMÄKI
puh. työ (015) 786 1260, GSM 040 530 9696, faksi (015) 786 1299
e-mail: tapani.rytonen@keso.fi

Lisätietoja teoriaopetuksesta:

SISÄLÄHETYSSEURAN OPPILAITOS
Huvilakatu 31
76130 PIEKSÄMÄKI
Puh. (015) 786 4503 (opintotoimisto)
30.9. alkaen (015) 415 2612
e-mail: toimisto@sisop.fi
www.sisop.fi

KIRKKO
PALVELUT

Kirkonpalvelijoiden Opinto- ja koulutuspäivät Vaasassa

Juhlatoimikunnan palautekokouksessa otimme kiitollisina vastaan päivien jälkeen joko puhelimitse tai korttien välityksellä saamamme yhteydenotot. Näistä kävi ilmi, että yhteiset päivämme olivat olleet antoisat. Kävimme myös kohta kohdalta läpi päivien ohjelman, joka oli tiivis ja monipuolinen. Totesimme, että selvisimme meille uskotusta tehtävästä kunnialla ja aikataulussakin oli pysytty hyvin.

Yhden toivomuksen lähetämme seuraaville päiville: että luennoista jaettaisiin kopiot päivien aikana, sillä tärkeitä asioita ei ennätä laittaa muistiin luennon kuluessa.

Kiitokset vielä kaikille osanottajille. Kirkonpalvelijoina olemme edelleenkin seurakuntiemme käyntikortteja olinmepä kotona tai kylässä. Työn iloa teille hyvät kollegat alkavan kauden uurastukseen.

Matti Pesonen, juhlatomikunnan puheenjohtaja

Kirkonpalvelija

N:o 3/2002
49. vuosikerta

Julkaisija/Tilaukset:

Kirkonpalvelijat r.y. - Kyrkotjänare r.f.
Puh./Fax: (017) 281 1697, GSM 050 520 7003
E-mail: kirkonpalvelijat@kolumbus.fi
<http://www.kolumbus.fi/kirkonpalvelijat.ry>

Lehden toimitus:

PL 421, 70101 KUOPIO
Toimitussihteeri Kari Hartikainen

Toimituskunta:

Yhdistyksen hallitus

Seuraava lehti ilmestyy joulukuussa 2002.

Pankit: Nordea 202718-136346
Sampo Pankki 800015-252706

Paino: Kuopion Painotuote Oy, Vuorikatu 42, 70100 Kuopio.
E-mail: kuopion.painotuote@co.inet.fi

ISSN 0 355-8258